

Ápolás Betegellátás
Alapszak
PEDAGÓGIA I/12.

Deutsch Krisztina
szakoktató

REFORMPEDAGÓGIÁK

Kedvező körülmények a reformpedagógiák kialakulásához:

a gyermeklélektan, a pedagógia, az antropológia, társadalomtudományok fejlődése.
Tömegmozgalmak (szociális, ifjúsági és nőmozgalmak) erősödése, radikális filozófiai szellemi irányzatok (Nitzsche, Schopenhauer) megjelenése.

Reformpedagógiák:

Ezek valamire reflektáltak pl. tömegoktatásra, gyermeket elnyomó módszerekre.

Egy részük alternatív pedagógia is. Az első reformpedagógiai irányzatok a XIX. sz.-i porosz, herbarti pedagógiára reagáltak
a rendszer írásban megjelent - továbbadható.

Milyen volt Herbart pedagógiája?

- Szerinte az erényességhez kell a gyermeket elvezetni kormányzással és fegyelemmel. Kemény, autokrata a stílusa.
- A humán tudományokat nem tartja fontosnak, ugyanakkor mindenkinek mindent tanulni kell.
- A gyermeki spontán érdeklődés szerinte nem hajtóerő, a **gyermeknek semmi önállóságot** nem ad, őt passzív befogadónak tekinti.

REFORMPEDAGÓGIAI IRÁNYZATOK

1. NEONATURALIZMUS: Freinet, Ellen Key, Claparede

A nevelés: a nem nevelés művészete. Nem kell mesterségesen beavatkozni a gyermek életébe, hanem hagyni kibontakozni. Elsősorban a tanerőt kell nevelni, hogy jó példát mutasson. Közelebb az élethez, a természethez. Kidobták a katedrát, a padokat - körbeültek. Nem tanítás, hanem szabad foglalkozás. Nem tanterv, hanem műhely.

2. SZOCIÁLPEDAGÓGIA: Emil Durkheim

A nevelés célja, hogy a gyermeket társadalmi lényé nevelje. Szerinte az iskolában dől el, hogy milyen ember lesz. Ezért változtassuk meg az iskolát és megváltozik a társadalom.

3. KULTÚRPEDAGÓGIA: Dilthey, Weszely Ödön

Az embereket **kiművelni, kultúrlénné** tenni. Halálíg tartó, permanens folyamat. A gyermeknek mindenről élménye, tapasztalata legyen.

4. PEDAGÓGIAI PRAGMATIZMUS: Dewey

Az iskola maga legyen a valóságos élet! Hasznos dolgokra kell megtanítani a gyermeket, gyakorlati tevékenység keretében, az egyéni képességek fejlesztésével.

5. PEDAGÓGIAI INDIVIDUALIZMUS: Helen Parkhurst -Dalton terv

Az egyéni különbségekre, az önnevelésre, az önismeretre helyezi a hangsúlyt. Hagyni kell, hogy mindenki a saját tempójában haladjon.

ALTERNATÍV PEDAGÓGIÁK

Alternatív pedagógiák:

- Önálló rendszert alkotnak (cél, módszer, követelmény, taneszköz rendszer, pedagógus képzés)
- Más, a hagyományostól eltérő pedagógiai koncepció.
- Közös elem: a gyermek önálló ismeretszerzése, aktív részvétele a tanulási folyamatban. Valóságmegváltató képesség kialakítása.
- A tanár problémamegoldó, kutató, nem csupán értékközvetítő személyiség.
- A rendszer írásban megjelenik – továbbadható.